

Kígyászölyv (*Circaetus gallicus*) állományadatok – 2014

Papp Gábor*, Szitta Tamás

*Email: hieraetus2003@yahoo.com

Az előző évekhez hasonlóan csak az ismert terítóriumok viszonylag kis százalékában sikerült a fészkek megtalálása, ami elengedhetetlen lenne a valós költési sikeresség megállapításához és az egyes párok védelméhez. A jövőben ezen a gyakorlaton megpróbálunk változtatni, bár ennek pénzügyi és személyi akadályai vannak. A 2014-ben bevezetett – bár minimális – támogatás remélhetően motiválni fogja a kollégákat a faj alaposabb kutatására. Egyértelmű, hogy a faj védelme szempontjából a herpetológiai szempontból fontos szárazföldi és vízi élőhelyek megőrzésének, fejlesztésének kulcsszerepe van. Csak feltételezzük, hogy utóbbiak jelentősebb szerepet játszanak a kígyászölyv táplálkozásában, ennek bizonyítása bekamerázott fészkekkel lenne lehetséges.

2014-ben az időjárás átlagosan alakult a kotlás ideje alatt, így a –felderített – kotlást megkezdő párok nagy része sikeresen repítette fiókáját a nyár végén. Nagyon kevés információ érkezett a megfigyelőktől a párokat esetlegesen fenyegető veszélyekről. Ezek között említést érdemel az erdészeti munkák és a sportrepülőök által történő zavarás. A 2013-ban elindult színes gyűrűzési program keretében az idén 7 fiókát jelöltünk meg ilyen módon. Természetesen a gyűrűzés csak akkor nyeri el értelmét, ha a jövőben elegendő energiát fordítunk a gyűrűs madarak leolvasására is. Bár a szakirodalom szerint a 2. éves madarak Észak-Afrikában töltik az első nyarat, több fotóval dokumentált hasonló korú madár fordult elő az elmúlt években, mind a klasszikus átnyaraló helyeken (Hortobágy, Dél-Alföld), mind a középhegységi terítóriumokban, amiket rendszeresen látogatnak fiatal madarak és alkalmanként akár hetekig is elidőznek ott.

Frissen kirepült kígyászölyv színes gyűrűvel (fotó: Majercsák Bertalan)
Colour-ringed newly fledged Short-toed Eagle

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Egész éves aktív munkájáért köszönet az adatközlőknek, különösen Bartha Csabának, Demeter Ivánnak, Domboróczki Gábornak, Dusnoki Kornélnak, Ézsöl Tibornak, Gémesi Csabának, Gyórfy Hunornak, Harmos Krisztiánnak, Kaufman Gábornak, Kleszó Andrásnak, Kovács Andrásnak, Kovács Norbertnek, Losonczy Lászlónak, Lóránt Miklósnak, Magos Gábornak, Majercsák Bertalannak, Petrovics Zoltánnak, Serfőző Józsefnek, Szinai Péternek, Szász Lászlónak, Turny Zoltánnak, Urbán Lászlónak és ifj. Vasuta Gábornak. A kutatások részesei voltak továbbá: Staudinger István, Barta Zoltán, Kenéz István, Váczi Miklós, Mészáros András, Simon Pál, Szabó Máté, Pribéli Levente, Lippai Károly, Tulogy Áron, Müller László, Péntes László és még sokan mások.

POPULATION AND CONSERVATION STATUS OF SHORT-TOED EAGLE (*CIRCAETUS GALLICUS*) IN 2014

In 2014, a small amount of money became available for studying the species. It gave further hope to improve the rate of found nests. As a result of average weather conditions during the breeding cycle, the majority of the known pairs successfully fledged their chicks. Disturbance of breeding pairs occurred by forestry work and in one case a small private airplane. Seven chicks were marked with color-rings within the ringing scheme which started in 2013. The estimated population size was 40-55 pairs in 2014.

Kigyászölyv fióka fagyöngyre épített fészekben a Vértesben (fotó: Turny Zoltán)
Young Short-toed Eagle in Vértes hills, in a nest built on top of mistletoe

Régió / Region	Ismert revírek száma (becsült revírek) / Known eyries (estimated maximum)	Fészket foglaló párok száma / Number of pairs occupying nests	Sikertelen költések száma / Number of failed breeding	Sikeres költőpárok száma / Number of successful breeding	Gyűrűzött fiókák száma / Number of ringed juveniles
Zemplén	11-(15)	10	1	5	4
Bakony, Balaton-Felvidék	6-(9)	6	n.a.	2	-
Bükk	10-(12)	10	n.a.	5	1
Mátra	1-(2)	1	n.a.	1	-
Tarnavidék	2-(3)	2	n.a.	n.a.	-
Börzsöny	0-(1)	n.a.	n.a.	n.a.	-
Vértes	1	1	n.a.	1	1
Gerecse	2	2	n.a.	1	-
Pilis	3	1	n.a.	n.a.	-
Budai-hg	1	1	n.a.	1	1
Kiskunság	3-(6)	1	n.a.	1	-
Összesen / altogether	40-(55)	35	1	17	7

A kigyászölyv költési eredményei Magyarországon 2014-ben. / Breeding results of the Short-toed Eagle in Hungary in 2014.